

نگرش پزشکان و پرستاران بخش مراقبت‌های ویژه بیمارستان‌های دانشگاه علوم

پزشکی ایران نسبت به اهدای عضو در مرگ مغزی سال ۱۳۸۲

چکیده

*دکتر علیرضا ظهور I

زکيه پيري II

ضربه مغزی یکی از شایع‌ترین علل منجر به فوت در حوادث می‌باشد. سالانه بیش از ۱۵۰۰۰ مورد مرگ مغزی در اثر سوانح و تصادفات در کشور ما رخ می‌دهد که کمتر از ۱۰٪ آن‌ها جزء اهداکنندگان عضو می‌باشند. تعداد پیوند اعضا در کشور ما به دلیل کمبود اعضای اهدایی قابل پیوند، بسیار پایین‌تر از اروپا و آمریکا بوده و هر سال هزاران نفر جان خود را از دست می‌دهند. با توجه به نقش مهم پزشکان و پرستاران بخش‌های ویژه در فرایند اهدای عضو، بررسی نگرش آن‌ها نسبت به اهدای عضو در موارد مرگ مغزی ضروری به نظر می‌رسد. این مطالعه مقطعی (cross-sectional) در بهار سال ۱۳۸۲ به منظور تعیین نگرش پزشکان و پرستاران بخش مراقبت‌های ویژه بیمارستان‌های دانشگاه علوم پزشکی ایران نسبت به اهدای عضو در مرگ مغزی صورت گرفت. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسش‌نامه خود ساخته و روش نمونه‌گیری به شکل سرشماری استفاده گردید و به طور کلی ۸۴ نفر (۲۸ پزشک و ۵۶ پرستار) مورد بررسی قرار گرفتند. برای تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS و آزمون‌های مجذور کای و تی استفاده شد. در این بررسی حدود ۹۵٪ پزشکان و پرستاران با پیوند اعضا از افراد مبتلا به مرگ مغزی موافق بودند اما تنها حدود ۷۹٪ راضی به تکمیل و امضای کارت اهدای عضو گردیدند. نجات گیرنده عضو، توجه به بعد انسانی، بعد معنوی، تداوم حیات در دیگران و ایجاد نشاط در گیرندگان عضو به ترتیب مهم‌ترین دلایل موافقت افراد تکمیل کننده کارت اهدای عضو بود. در مقابل، مغایر بودن با مسایل شرعی، علاقه به اعضای بدن، مخالفت خانواده و ناامید کردن اطرافیان به ترتیب مهم‌ترین دلایل بیان شده از سوی مخالفان بوده است. با توجه به نقش مهم پزشکان و پرستاران بخش‌های ویژه در فرایند اهدای عضو برنامه‌ریزی آموزشی در جهت افزایش آگاهی و تقویت انگیزه و اعتماد به نفس در آن‌ها برای ایجاد ارتباط بهتر با نزدیکان بیماران مبتلا به مرگ مغزی توصیه می‌گردد.

کلیدواژه‌ها: ۱- اهدای عضو ۲- مرگ مغزی ۳- نگرش پزشکان و پرستاران ۴- بخش مراقبت ویژه

مقدمه

پاسخ به تحریکات داخلی و خارجی می‌باشد و در حالت اغمای کامل به سر می‌برد.
در این شرایط احتمال بازگشت فعالیت‌های اشاره شده وجود ندارد و بیمار تنها دارای ضربان خودکار قلب است

ضربه مغزی یکی از شایع‌ترین علل فوت در حوادث می‌باشد. در ایران سالانه بیش از ۱۵۰۰۰ مورد مرگ مغزی در اثر حوادث رخ می‌دهد. در مرگ مغزی بیمار فعالیت‌های قشر و ساقه مغزی خود را از دست داده و فاقد تنفس و

(I) دانشیار اپیدمیولوژی، دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی، خیابان ولی‌عصر، بالاتر از ظفر، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی ایران، تهران. (*مؤلف مسئول)
(II) مربی و کارشناس ارشد مدیریت اطلاعات بهداشتی و درمانی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی تبریز، دانشجوی دوره دکترای دانشگاه علوم پزشکی ایران.